

Knihovna a škola v Předměřicích nad Labem

Božena Blažková

Na návštěvu předměřické knihovny jsem se těšila, i když jsem zároveň měla tak trochu lítost, že nemohu jet až v pátek, kdy se zde bude konat jeden ze čtyř výukových dní základního knihovnického kurzu (viz samostatný článek v rubrice Stalo se).

Předměřice mají přibližně 1500 obyvatel. Je tam úplná základní škola, která má 250 žáků, a mateřská škola se 70 dětmi. Obec je lehce dosažitelná městskou hromadnou dopravou z Hradce Králové, a tak řada obyvatel za prací dojíždí. Obecní knihovna je umístěna v budově školy, má samostatný vchod, ale zároveň je přístupná i přímo ze školy. Během dne slouží zároveň jako školní knihovna, tzn. že se zde podle potřeby koná výuka nebo je zde možné získat literaturu vhodnou pro jednotlivé předměty. Dva dny v týdnu (oficiálně) mají děti možnost trávit popolední čas (od 12.45 do 15.00) v dětském oddělení knihovny. Mohou si zde číst, připravovat úkoly a referáty, hledat informace na internetu. Pro veřejnost je knihovna otevřená ve středu od 14.45 do 16.45 hodin. Provozní doba je přizpůsobená odjezdům autobusů, protože část žáků dojíždí.

Uskutečnění myšlenky spojení veřejné a školní knihovny je možné jen díky spolupráci obce a školy, jmenovitě starosty pana Šandy a ředitelky školy paní Petrové. Obec potřebovala pro knihovnu, škole se zase naopak zamlouvalo mít ve škole k dispozici knižku s možností využívat je během výuky. Do školy se nejprve přestěhovala knihovna. Stávající knihovník však pracoval v turnusové službě, a provoz knihovny byl tudíž dosti nepravidelný; proto se paní ředitelka Petrová s paní učitelkou Kopřivovou rozhodly zabezpečit provoz dětského oddělení vlastními silami, aby mohla nastat ona kýžená možnost využívání knihovny při výuce. Bylo jen otázkou času, kdy se k nim přidá další kolegyně, paní učitelka Němečková, která zajišťuje půjčování pro veřejnost. Obecní úřad hradí provozní náklady a hlavně nákup knih, a to částkou nemalou (50.000,-Kč), ale potřebnou a využívanou ku prospěchu obyvatel obce.

O tom, že se tato investice obci opravdu vyplatí, se můžeme dočíst mj. např. i v místním Zpravodaji. Téměř v každém čísle se o knihovně píše. Už v prvním článku, který vyšel v roce 1996, je konstatováno, že zájem o knihovnu roste – za 3 měsíce od zahájení provozu měla knihovna zaregistrováno 140 dětských čtenářů (původně jich bylo 15) a bylo půjčeno celkem 1 308 svazků. V současné době je zapsáno 295 čtenářů a z toho je 231 dětí. Je vidět, že se opravdu vyplácí systematické vedení dětí, které následně do knihovny přivádějí své rodiče a další příbuzné a známé, nejprve kvůli vystavenému obrázku a potom i kvůli zajímavým knížkám nebo internetu.

Knihovnu při výuce navštěvují nejvíce třídy 1. stupně, dále pak je využívána zejména v českém jazyce a dějepise. Velmi zajímavé jsou např. hodiny se zaměřením na místopisné pověsti a literární exkurze.

Úvaha o budoucnosti knih, kterou jsem si z Předměřického zpravodaje vypůjčila na závěr, ukazuje, jak je důležité dát během školní docházky dětem možnost pravidelné návštěvy knihovny a zaujmout je pro čtení a získávání informací.

Člověk kolem sebe v poslední době často slyší, jestli mají knihy v době počítačů a internetu budoucnost, jestli má cenu přečíst si knihu o třech stech stránkách nebo jestli je lepší podívat se na stejnojmenné filmové zpracování vtěsnané do dvou hodin. Bude se za pár let číst už jen z monitorů? Mají knihy ještě vůbec nějakou budoucnost?

Při pohledu do historie zjistíme, že se stejná otázka řešila i v první polovině 20. století, kdy nastal masivní rozvoj kinematografie. Tehdy knihy ztratily část svého postavení ve prospěch kin a televizí, ale udržely se a zachovaly si stále velkou oblibu. Knihy přežily nejen proto, že vypadají pěkně v knihovně, ale protože jsou to především originály (problém filmových zpracování pokrokových režisérů), jsou skladné, částečně uklidňují (kromě hororů A. Hitchcocka), určují kulturní vyspělost člověka a jsou zatím ještě stále suverénně nejdostupnější, což je problém počítačů a internetu.

Internet zřejmě odstartoval novou éru komunikace, zábavy a vzdělávání. To bude prokazatelné jistě až za pár desítek let. Ale já osobně si myslím, že knihy budou dále nedílnou součástí lidského společenství a kultury, alespoň do příchodu virtuální reality.

Jde samozřejmě jen o můj subjektivní názor. Každý má právo vytvořit si svou vlastní představu.

Žák 9. třídy. Předměřícký zpravodaj z roku 2001.